NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!..

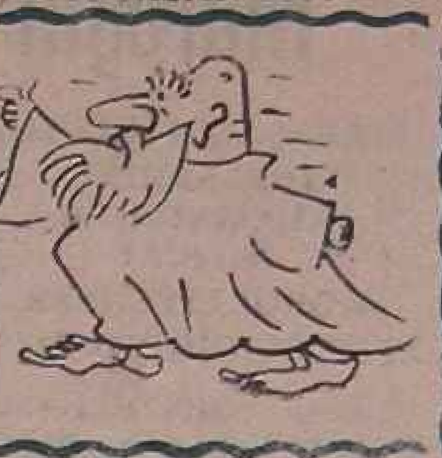
SENE: 1 SAYI: 25

19 NİSAN 1950

NUHUN Gemisi

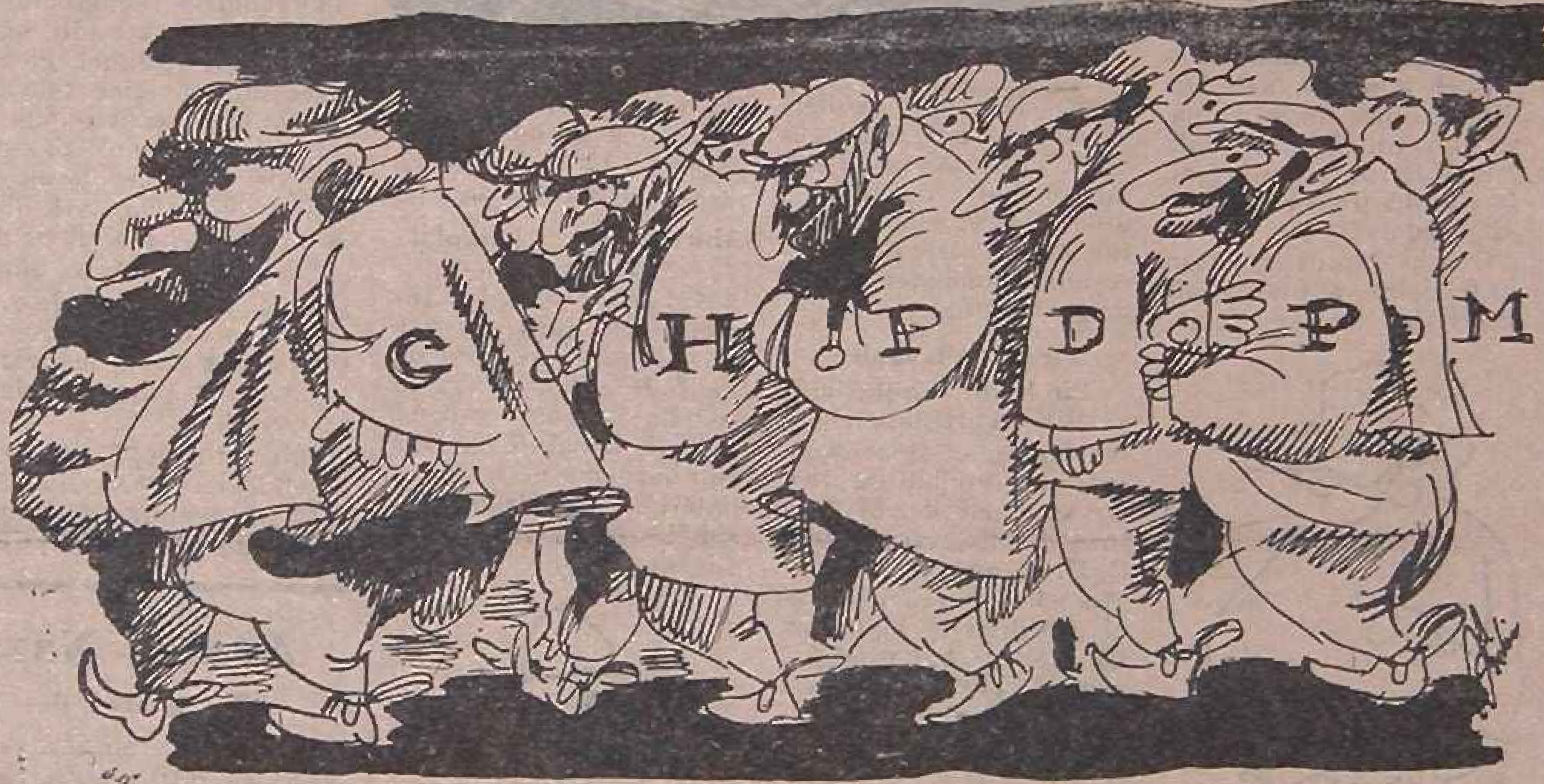
Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDİYESİ 10 KURUŞ ★ Siyasî Mizah Dergisi

HORTLAYAN İRTİCA
Halk Partisinin ta kendisidir ve bizzat Pilavoğlu Halk Partilidir

«İnsanda ahlâkın temeli kudsiyet duygusudur. Bu da, kâinat fevkinde yüce ve âdil bir varlığa inanmaktan doğar.» Bu sözler C. H. P. li başbakan sayın Günaltay tarafından 11 Nisan 1950 günü Kastamonuda söylenirken yine ayni gün C.H. P. ye mensup Ticaniler tarikatı şeyhi Pilâvoğlu'nun Ankara Adliye Sarayında yargılanması icabediyordu. Ne çare ki «Kâinat fevkinde yüce ve âdil bir varlık» taraflısı 1000 kadar yobaz, Adliye Sarayını basarak, tekbir, selâvat ve iniltilerle adâlet cihazını durdutmuşlar, yargıçları susturmuşlar, şeyhlerinin otomobilile birlikte omuzlarında taşımışlar, «Kudsiyet duygusu»nun neyin temeli olduğunu dosta düşmana karşı açıklamışlardır. Büyük Millet Meclisinde ve başka yerlerde Arabça ezan okutmak, devlet içinde devlet denecek kadar kendine has bir «teşkilât» kurmak herkesin malûmu «gizli» mürit toplantıları yapmak gibi sayısız mârifetleri olan Pilâvoğlunun son zamanlarda C. H. P. ye intisabı kadar tabiî bir şey olamazdı. C. H. Partisinin Pilâvoğlunu tatmin edecek bir parti hâline geldiği muhakkaktı; ne çare ki şeyh efendimizin henüz hangi partiyi tutacağı kesin olarak belli olmadığı sırada; «idari biryanlışlık» yüzünden a

(Devamı 4 üncüde)

YOBAZLAR RESMiGEÇiDi

Adalet Nazım Hikmetle beraberdir; Gaflet içinde olan sizlersiniz

Büyük Türk Şairi Nazım Hikmetin 13 yıldan beri hapiste yatmasına sebep olan adli hatânın düzeltilerek bir ân önce hürriyetinin iadesi için gerek tanınmış ilim ve sanat adamlarımızın, gerek aydın gençlerin yaptıkları çok yerinde teşebbüsler, bazı kimselerin hoşuna gitmemiş. Bunların içinde Millî Türk Talebe Birliği Edebiyat Derneği adını taşıyan bir dernek var. Bu dernek bir beyanname yayınlayarak hâdiseyi protestoya kalkmış.

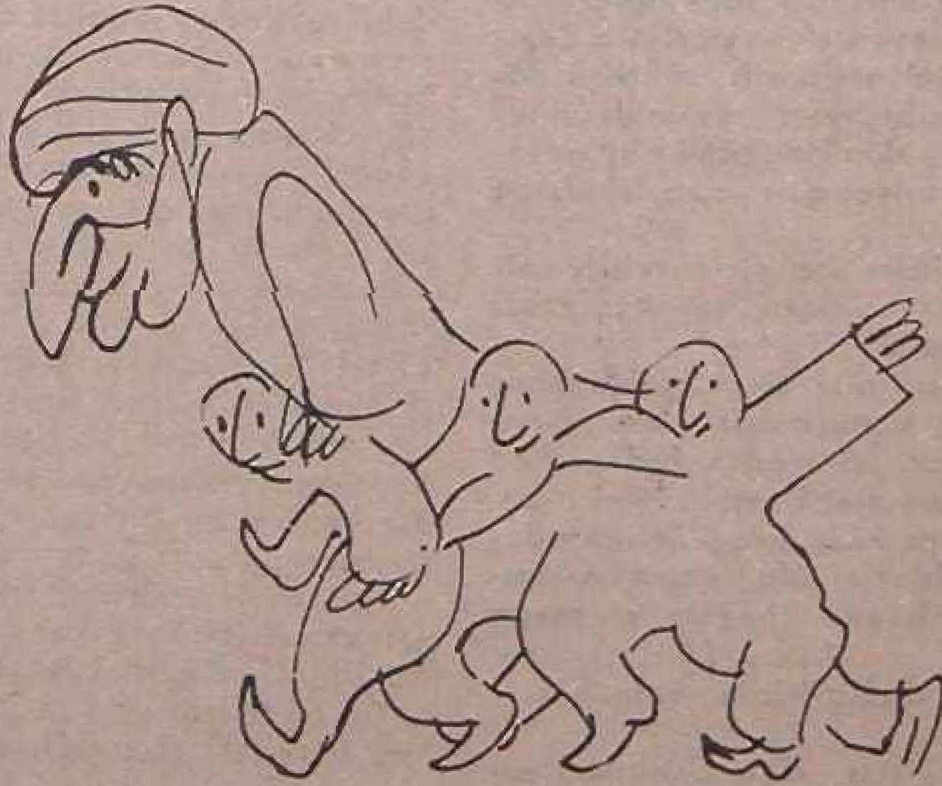
Bu beyannameyi yazanların 4 maddede toplanan düşünceleri ve iddiaları tamamile çürüktür:

1 — İddia ettikleri gibi Nazım Hikmetin affını istemek ve bu yolda harekete geçmek komünizmin ve komünistlerin himaye edilmesi mânasını ifade etmez. Bu, sadece kanunsuz bir hareketin bir an evvel tamirini istemekten ibarettir.

Adı geçen «dernekçiler» Türk aydınlarının 12 seneden beri bir adalet hatası yüzünden hapishanelerde çürütülen büyük Türk Şairinin kurtulması için yaptıkları teşebbüsleri bu zevatın gaflet ve şaşkınlığı ile izah ettiklerini söylüyorlar. Gerçekte asıl şaşkınlık ve gaflet, bu milletin son devirde yetiştirdiği en büyük şairinin uğradığı haksızlıktan kurtulması için harekete geçmiş olanlara târiz edenlerdedir.

Bu «Edebiyat Derneği» idarecilerinden, siyasi kanaatleri

(Devamı 2 ncide)

DEVENİN BAŞI...

Al birini vur ötekine

Olan bitenler karşısında Halk Partisi irticaı takbih eder gibi görünmek istemektedir.

Hüseyin Cahit Yalçın ve arkadaşları ateş püskürüyorlar, beğenmiyorlar irticaı, ona yüz verenler memleketin felâketini istiyenlermiş.

Peki, Ankara seçim bölgesinde Pilâvoğlunun Ticanilerini tutan kim?

Çorum seçim bölgesinde Alevileri elde etmek için Hacı Bektaş soyundan Rıza «Ulusoy» u C.H. P. adayı gösteren kim?

İstanbul seçim bölgesinde kayyumlara çay

(Devamı 2 ncide)

Mareşal vatan sever bir askerdi

MAREŞALIN ÖLÜMÜ HIRSLARINI ALAMADILAR İRTİCAI KÖRÜKLİYENLER NEREYE GİDİYORUZ!..

Geçen hafta Mareşalın ölümü haberi hepimizin yüreğini sızlattı. Mareşal taassup derecesine varan mütekitliğine rağmen çok namuslu ve vatansever bir askerdi. Hele askerî işlerimize yabancıların karışması meselesinde hiç müsamahası yoktu. Harp içinde İngilizlerin Kurmayımıza yapmak istedikleri müdahaleleri o şiddetle reddetmişti. Bütün bunlardan başka, siyasî hayatta C. H. P. erkânına karşı takındığı erkekçe ve uzlaşma bilmeyen hareketi Mareşala bir de Halk kahramanı rütbesini kazandırmıştı.

Hırslarını alamadılar

C. H. P. nin en fazla kızdığı insanlar mevki ve para ile satın alınamayacak muhaliflerdir. Mareşal bu muhaliflerin başında geliyordu.

Ona hayatında türlü türlü tertipler yaptılar. (Sökmesüer'in kulakları çınlasın, «Bunamış» dediler, «siyasetten anlamaz» dediler. Fakat Mareşalı halkın gözünden düşüreme diler. C.H.P. buna büsbütün kızmış olacak ki Mareşalın ölümünden öc almağa kalktılar.

Fırsat kollayanlar

Bir kısım öğrencilerin ve Millet Partisinin içinde senelerdenberi pusu kurmuş olan inkilâb düşmanları ve mürteciler böyle bir fırsat bekliyorlardı zaten. C. H. P. nin ve basının «Gençlik» hareketleri ismini verdikleri kanunsuz hareketler karşısındaki zaafını bilen bu mürteci çevreler Mareşalın ölüsünden ve C. H. P.nin lakaydisinden istifade ederek harekete geçtiler. Ve hakikaten de C. H. P. hükümeti şimdiye kadar isteyerek göz yumduğu bu nevi hareketleri bu defa istediği halde durduramadı.

Mürtecilerin hesapları doğru çıktı

Hükûmet verdiği karardan döndü, radyo neşriyatını durdurmak zorunda kaldı. Her ne kadar bu hareketin halkın ve gençliğin bir tazyiki düşmanlarını harekete geçirdiği ve onları ümitlendirdiği düşünülürse hiç de hoş karşılanamaz.

Gazetelerin rolü

Gazeteler irtica hareketlerini takbih eden bir beyanname neşrettiler. Halbuki gazetelerin o günlerdeki sayılarına bakacak olursanız baştan başa bu kanunsuz hareketleri teşvik eden bunlara alelusûl «gençliğin asîl heyecanı» ismini vererek alkışlayan *yazılarla dolu olduğunu* görürsünüz. Sayın «inkilâpçı» gazetelerimiz bugün bir takım tahrikçilerden bahsediyorlar. Halbuki tahrikçilerin başında kendileri gelmektedirler. Matbaalarının taşlanmasından korkan gazeteler o günlerde sürümlerini arttırmak için ver yansın etmişlerdi. Bütün kuvvetlerile bu irticaî ve kanunsuz hareketleri teşvik e-

(Devamı 4 de)

Atı alan Üsküdarı geçti!..

Halkçılar bugünlerde Atatürkçü kesildiler. Ulusta Kemal Zeki Gençosman «Genç dostum, dikkat!» isimli yazısında:

«Genç arkadaşım, Mustafa Kemalin emanetini sıkı tut! diye haykırıyor.

Geçti bayım, geçti... Atı alan Üsküdarı geçti. İrtica bütün hızile silindir gibi üzerimize doğru geliyor. Bu arada tabiî sizleri de ezecek.

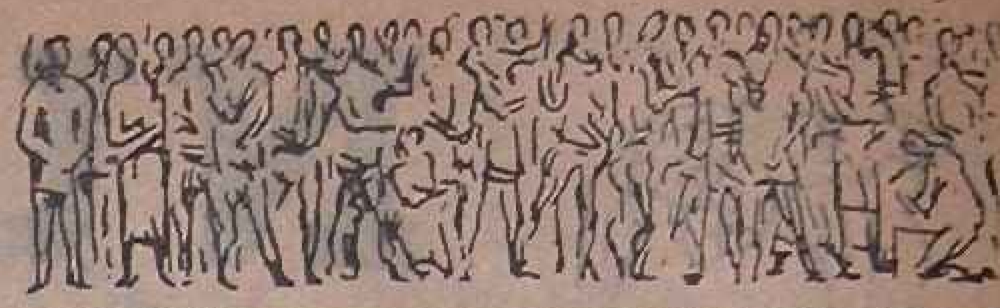
Fakat, affedersiniz, Atatürk inkilâbını temelinden yıkan evvelâ sizler değilmisiniz? Mekteplere dini tedrisatı koyan, türbeleri açan sizin partiniz değil mi? Atatürkün kurduğu üniversitenin rektörü dövüldüğü zaman «gençliği» alkışlıyan sizler değil mi idiniz Atatürk inkilâbından dönüldüğünü söyleyenlere solcu damgası vurup cemiyet dışı eden, sindiren sizler değilmisiniz?

***Şimdi şahlandırdığınız* irtica kendi mevkilerinizi tehdit etmeğe başlayınca mı aklınız başınıza geldi «imdat!..» diye bağırıyorsunuz.**

Bir hikâye vardır. Adamın biri idam edilecekmiş Bir kaç delikanlı aralarında konuşmuşlar, mahkûmu kurtarmağa karar vermişler. İçlerinden biri gizlice gitmiş daha yeni asılmış olan mahkûmun ipini kesmiş. İdamdan kurtulan adam koşa koşa delikanlıların üzerine gelince delikanlıların ödü kopmuş «imdat! Ölü geliyor!...» diye bağıra bağıra kaçmağa başlamışlar:

Şimdi sizde hem irticaı diriltiltiniz, hem «imdat!» diye bağırıyorsunuz.

Çok geç kaldınız baylar! Atı alan Üsküdarı aştı, Ankaraya bile çoktan girdi.

ANKARA RADYOSU

İngilizce konuşuyor

Yeni haberler servisi

Hiç şüphesiz Ankara radyosunda bugüne kadar İngilizcenin ihmal edilmesi başlıca milli eksiklerimizdendi. Bilindiği gibi bütün Anglo Sakson radyolarında, harıl harıl Türkçe dersleri verilmekte bu yolda hiç bir gayret esirgememektedir. Bu vaziyette bizim de güzel bir mukabelede bulunmamız artık zarurî idi. Bu dil yayımının açılış töreninde Millî Eğitim Bakanımızın bulunması şükranla karşılanmalıdır filhakika Türkçe dili öğretiminde artık yapılacak bir şey kalmadığına göre bakanın gayretlerini İngilizce dili üzerine teksif etmesi en makul harekettir. Ankara radyosunda duyulan hâvadislerin mengei esasen Anglo - Saksondu, bunları haberler servesinde İngilizce olarak dinlemek, Anadolu köylüleri için büyük bir zevk olacaktır. Tasavvur buyurun, spiker bülbül gibi diller dökecektir:

— Dis iz Ankara konuşuyor. Mister Günaltay iz goin Zonguldaka... Makal iz in kodes, bikoz komünistlikten.. tru söyleyen yedi köyden ekspeld... Marşal plan iz giving mangiz, ister inan, or not...

C. H. P. parti iz liding memleket to Demokrasi geri geri!..

Ne tatlı, değil mi? İşte böyle böyle memleketimizin ikinci bir Amerika olduğu düşüncesi gerçekleşecek. Mister Mak Komik sez Türkiye bigest demokrasi in dünyada after yu sır, cart kaba paper...

Adalet Nazım Hikmetle

(Baş tarafı 1 de)

ne olursa olsun. Türk dilile en güzel şaheserleri yaratmış, bu milletin şiir dehasını bütün dünyaya tanıtmış büyük bir Türk şairinin uğradığı haksızlığı tâmire çalışanların safında bulunmaları beklenirdi. Böyle olduğu halde, onların bu hak ve hürriyet düşmanlığı ve bunu milliyetçilik ve gençlik adına yapmağa yeltenmeleri ne kadar karanlık bir taassubun tesiri altında yollarını şaşırmış olduklarına açık bir delildir.

2 — Adı geçen «Edebiyat Derneği» beyannamesinin 3 üncü maddesinde: «Nazım Hikmet bazı kimselerin iddia ettikleri gibi bir adlî hatâ neticesinde mahkûm edilmiş bile olsa, bu hatânın aradan 13 sene geçtikten sonra ortaya atılmasında sebepler aramak gerektiği kanaatindeyiz. «Diyerek ne kadar gözü kapalı ve ezbere *konuştuklarını isbat ediyorlar:* Çünkü Nâzım Hikmetin bir adli hatâya kurban gittiği ve hakkını aramak için 13 senedenberi her yere baş vurduğu bugüne kadar yapılan bir çok açıklamalardan sonra bütün efkârı umumiyece bilinmektedir. Hakikat böyle iken halâ göz göre göre «bu hatânın aradan 13 sene geçtikten sonra» arandığını iddia etmek hakikatleri bile bile tahrif etmekten başka bir şey değildir. Bu derece açık tahrifler yapacak kadar kötü niyetli olan bu «dernekçiler» bu niyetleri ile umumi efkârı bulandıracaklarını sanıyorlarsa, sadece kendilerini aldatmış olurlar. Türk halkı ve aydınları daima adaletin yanında yer almışlardır, ve alacaklardır.

3 — Nâzım Hikmetin hürriyetine kavuşması için harekete geçen bir gençlik teşekkülünün, gençliği temsil edemiyeceğini söyleyen «Edebiyat Dernekçilenin bu kötü niyetleri ve tahrifçiliklerile kendilerinden başka kimseyi temsil etmediklerini ilâveye lüzum var mı?

AL BİRİNİ

(Baştarafı 1 incide)

ziyafeti çeken kim?

Adana seçim bölgesinde muhtelif şii tarikat reisleriniı elde eden kim? Devam edelim mi? Fakat her şeyin doğrusunu söylemeli, Demokrat parti de, meselâ Kürt şeyhlerini elde etmiş, Millet Partisi de İstanbul yobazlarını... Aslına bakarsan; Al birini vur ötekine...

Adaylar

400 milletvekilliğine 4000 aday varmış, işsizliğin çoğaldığına alâmet.

İstiklâl dediğin

«Yeni İstanbul» gazetesinin 15 nisan günlü sayısının birinci sayfasında Birleşik Amerika fevkalâde büyük elçisi Filip Jessup'un bir radyo konuşması sında belirttiği altı prensipi sıralıyor. Bunlardan birincisine göre: «Birleşik Amerika her milletin müstakil olmaya, kendi kendini idare etmeğe ve seçeceği vasıtalara göre kendi meselelerini halle hakkı olduğu kanaatinde» imiş.

Aynı gazetenin, aynı sayısında ve Bay Jessup resminin altında «Venizelos istifa sebebini bir tebliğle açıkladı.» başlıklı bir yazı var. Bu yazıdan şu satırları alıyoruz: «Venizelos kabinesi yayınladığı bir tebliğde, istifa sebeplerini şu şekilde belirtmiştir: «1 — Müttefik faktör (Amerikalılar) başka bir hükûmet tercih etmiştir. 2 — Ayni cihetin, müşkil meselelere derhal bir hal çaresi bulunması hususundaki talebi ve bunun daha geniş bir hükûmet tarafından başarılabileceğine dair tavsiyesi. (Bu Amerikan elçisi Henry Grady'nin geçenlerde verdiği muhtaraya bir telmihtir. Elçi bazı idarî ve malî reformlar yapılmaması halinde Amerikan yardımının yapılamıyacağını söylemişti)».

Şimdi bu iki haberi yan yana okuduktan sonra bir memleketin hükûmetini düşüren Amerikanın, diğer bir elçisine «milletlerin istiklâline» saygı gösterdiğini söyletmesine kim inanır?

Bu iki haberi birinci sayfasında yan yana koyarak Amerikan'ın riyakârlığını adetâ «Kör gözüm parmağına» denecek bir şekilde belirten «Yeni İstanbul» gazetesi, Yunanistana aid haberdeki parantez içindeki ilâveleri de yapan yine «Yeni İstanbul» gazetesidir.

Aynı «Yeni İstanbul» gazetesi, yine 15 nisan tarihli sayısının yine ayni birinci sayfasında ve bu iki haberin tâ yanı başında, baş yazısında, Türkiyenin de, Amerikanın kurduğu soğuk harp genel kurmayında yer almasını tavsiye ediyor.

«Yeni İstanbul» gazetesinin üç yıldızlı baş yazarı B. Burhan Belge veya eski Vişi ateşesi mösyö Guillume bu tavsiyeyi yaparken acaba mister Jessup'un prensiplerinden mi yoksa mister Grady'nin emriyle hükûmetten ayrılan Venizelosun istifanamesinden mi ilham almıştır? Bunu merak ediyoruz...

Seçimde

Haber verildiğine göre seçim münasebetile C. H. P. beyanname neşretmiyecek. Hiç de fena akıl değil, ne kadar az konuşursa o kadar iyi.

Kolayı var

Ankara Adliye sarayında yapılan Ticani nümayişini 12 nisan tarihli Ulus gazetesi nasıl anlatıyor biliyor musunuz? Aynen alıyoruz:

«Dünkü duruşmaya büyük bir dinleyici gelmiş Adliye binasındaki tamirat dolayısiyle yersizliğe ve tehacüme sebep olmuş ve duruşmanın devamına mâni olmuştur.»

Demek Adliye binasında tamirat olmasaydı... Mesele yersizlik ve «tehacümden» ibaret canım.

Kolayı var zaten. 1000 Ticaniyi rahat rahat içine alacak mahkeme salonlarına ihtiyacımız var.

Haftanın Balonları

Yeni Sabah — Nazım Hikmetin isteklerini red

Nuh — ...... kına yak.

Cumhuriyet — Tahrikçilerin elebaşıları anlaşıldı.

Nuh — Muhakkak C.H. P. dir.

Vatan — Ankarada ikmal imtihanları.

Nuh — Aman sıfır vermeğe kalkmasınlar, son hâdise malûm.

Vatan — Maliye Bakanı dün evlendi.

Nuh — Yetiştirene maşallah!

Yeni Sabah — Atlantik paktına güven.

Nuh — Kendine güvenme.

Yeni Sabah — Partilerin açık hava toplantıları.

Nuh — Milletin hava alacağı bundan belli...

Yeni Sabah — Türkiyenin tarafsızlığı lüzumlü görülüyor.

Nuh — Aman ne yapıyorsun? Biz tarafımızı çoktan tutmuştuk...

Cumhuriyet — Prenses Fatmanın Amerikan kocası müslüman oluyor...

Nuh — Meşhur Vilyam Poel namı diğer «Abdurrahman Ali» nin kulakları çınlasın...

Cumhuriyet — Gençlik(!) yapılan taşkınlıkları kabul ve tasvip etmiyor...

Nuh — Yüz karasıdır. kim kabullenir.

"Bizim Köy„ münasebetile

Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar

«Bizim köy» kitabının yazarı Mahmut Makalın adını duymayan kaldımı? Bu küçücük kitap cürmünden fazla yer yaktı. Son haftalarda ellerden dillerden düşmez oldu.. Bir köy öğretmenin notları... Orda Anadolunun bir köyündeki günlük hayatı parça parça anlatan notlar... Bu parçalar birleşince; Dante'nin cehenneminden müthiş bir manzara çıkıyor ortaya. Memleketin gerçek manzarası... Şu çeyrek asırda medeni milletlerin ön safına çıkardığımızı atıp tuttuğumuz memleketimizin...

Yenilik neresinde?

Son beş on yıldır, gözü açılan tok sözlü aydınlar köylerimizin «Mehmet Emin» beyin şiirlerinde anlatılanlardan pek başka bir yaşayış içinde olduğunu yazıp durmuşlardı... Hattâ daha da ileri gitmişler «Halkevi köycülüğünün» de, C. H. P. propagandası olmadığı zaman, haftadan haftaya yapılan köy gezilerinde köylüye nutuk, çekip broşür dağıtmak veya Karagöz oynatmak suretile «Köyün kalkındırılamıyacağını söylemişlerdir. Ama bunlara kulak asan olmamış, asıldığı zaman da «yabancı ideoloji» «Kökü dışarda fikirler» filân gibi korkuluklar çıkarılmıştır ortaya... ç

Köy Enstitüleri Dâvası

Köy enstitüleri kurulmuştur. Bunların kurulmasına önayak olanlar da iyi niyetli insanlardı; Köy Enstitülerinde beş yıl okutulup köye gönderilen 18 yaşındaki bıyığı yeni terlemiş delikanlılarla «cemiyetimizin temeli olan köyü kalkındırabileceklerini» umdular... Çalıştılar çabaladılar yirmiden fazla enstitü kurdular... Burada köy çocuklarını okuttular. Canla başla çalıştılar. Onları bu «dâvanın», yâni köy kalkındırma dâvasının, her köyde bir önderi olacaklarına inandırdılar... O tertemiz yalabık delikanlılar da inandı buna... Bu inançla daldılar köye... Hanyayı; konyayı hemen farkedip de kendini «âlemin; gidişatına» uyduruveren bir kaçı bir yana ötekiler; başta kaymakamla Nahiye Müdürleri olmak üzere köy ağaları, köylülerin kendileri tarafından itildiler kakıldılar. Bunların içinde yüksek köy enstitüsünü bitirenlerden gerçek cevherli olan, şiir yazan bilim araştırması yolunda başarı gösterenler: Kızıl; yabancı ideoloji kılavuzu damgasını yedi... .

Topraktan gelen feryat

Mahmut Makalın kitabı işte bize «Köy Enstitüsü» peygamberlerinin 18 yaşındaki çocuklarınkollarile nasıl bir dağ devirmeğe kalktıklarını ve bu dağın onları nasıl ezdiğini acı acı anlatıyor...

«Bizim köy» öküz yerine eşeğin ve insanın boyunduruğa koşulduğu hastalığın ölümün kırıp geçirdiği, tekniği ve günlük yaşayışı ile; orta çağ değil ilk çağ devrinde yaşayan köydür. Bu köye bilgisizlik, yokluk ve irtica hâkimdir.

Teşkilâtlı irtica

«Bizim köy» ve civarındaki hemen bütün köyler «şıh» dır, yâni târikata girmiştir. Mehmed Efendi ismindeki en büyük şehlerine taparlar âdetâ... Bu Mehmed Efendi devlet içinde devlet kurmuştur... İlçeden köylere kadar dereceli teşkilâtı vardır... Bunların başına bölge çavuşları dikmiştir,

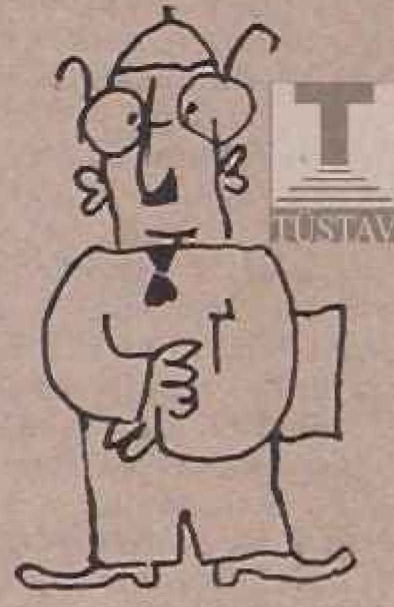
Unutulan kanunlar

Ama yanılmıyorsak; memlekette bu tarikatları filân yasak eden en aşağı yirmi beş yıllık bir de kanun vardır... Sonra gerektiği gibi kanunları bir demir gülle gibi halkın başına indiren idare adamları var. Köyler, bucaklar, ilçeler akın akın tarikatlara giriyor, elde tesbih yol ortalarında hüngürüyorlar da kimsenin kılı bile kıpırdamıyor...

Ve sonra

Bunları kitabında yazan Mahmut Makal, köyden ilçeye indiği bir gün; Halkevinde ders gören çocuklara; «Üç sene sonra bir devlet kurulacak, fakir çocukları da okutacak» gibi bir lâfetmiş denilerek yakalanıp hapse atılıyor... Kendisini hapishanede yoklayan bir gazeteciye Makal'ın anlattığına göre bu iş şöyle tertiplenmiş: Vali kendisini maarif müdürü vasıtasile; «Muayene olsun» diye ilçeye çağırtıyor... Köyden «Aksaray» a gidiyor. Yolda karşısına Sadrettin adında bir öğretmen arkadaşı çıkıyor... «Gel sana Halkevinde okuttuğum çocukları göstereyim» diyor ve götürüyor... Girince çocuklar hemen etrafını alıp «Bize tarih anlat» diye tutturuyorlar... Mahmud Makal bu damdan düşme teklifi garip buluyor, bir şeyler sezer gibi oluyor ve öğ -

(Devamı 4 de)

MEKTUP — Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Ahmet Usta Kardaş;

Şo kışı atlattık selâmetile. Atlatmasına atlattık ya, neye yaradı, süründük durduk. Ortalık yeşermiş buğday boy vermiş bile. Önce sevinç giriyo içime, giriyo ya, nene lâzım diyom sana sevinmek, bu yeşeren tarla, bu boy veren buğday senin değel, tarlan yok Veli Yılmaz, işin yok Veli Yılmaz, garipsin Veli Yılmaz, elâlem düğün etsin sen baka kal Veli Yılmaz. Senem nerde, çor çocuk ölü mu diri mi? Mektup nerde Veli Yılmaz? Buralarda işin ne, beklediğin ne, umudun ne? Ne bekliyon kuzum... İstanbula gitsen sana iş yok, elin tarlasına girmiş davar gibin seni zoppa ile geri sürerler melmeketine. Melmeketine gettin, nidcen, paran yok pulun yok, tarlan yok, bi çift öküzün yok, ekmaan katığın yok, yok oğlu yok... Peki ölelim mi usta, ona da heves yok insanoğlunda... Hem neden? Çalışmaksa çalışırık alimallah, ne yıldık ne bişet.

Bizim dileğimiz aç olmamak, yüzümüzü, gözümüzü, ayağımızı, urbamızı yuyacak kadar sabın, haftada bi tıraş parası, bayramda eve pazen alacak kadar harçlık... Hey gidi Veli Yılmaz hey, tekrar azıttın işi, arkesindan çocuklara yemeni diyecen, kendine bi esker ceketi diyecen, Seneme mintan diyecen, bebelere şeker diyecen, Karun musun Veli Yılmaz, aklın nelere kaçıyo. Kaçıyo Ahmet usta, aklım kaçıyo, ne hikmettir şo dünyanın hali. Yaşamak isteği var içimde, tarlaların yeşerdiğini görüyom da içim titriyo, hele birez de bizim için yeşrese... Emme buralarda iş yok bize, buğday yetişecek, Emeriken biçer döğerleri tarlaya girecek, ver elini opis, al malını ver paramı. Ne tarla senin Veli Yılmaz, ne biçer döğer, ağalar beyler sevinsin sen başının çaresine bak.

Hüsnü paşaların ortakçısı var Abdullah, diyokine Abdullah, gayrı bize de iş kalmadı buralarda, neden dedim, sana neden iş kalmadı buralarda? Çünki 2000 dönümden fazla tarla sahabı beylere ağalara şart koşmuş hökümat, ortaksız iş göreceeniz, yoğusa alırık tarlaları demiş... Beyler, ağalar da yol verecekler ortakçılara, ortakçılar da ırgat olacak gayrı, Abdullah yandı... Mektubun gelmiyo usta. Selâm.

Veli Yılmaz

Mareşalin ölümü

(Baştarafı 2 inci de)

diyor körüklüyorlardı. Bu gün soldan geri ediyor - lar.

Sen külahıma anlat irticai

Senelerdenberi her türlü kanunsuz hareketleri alkışlamış olan bu gazetelerin bugünkü kararlarına bilmem inanacak var mıdır? Onlar yine en ufak bir harekette kendi mat - baalarını kurtarmak için derhal şakşakçılığa ve tahrikçiliğe başlayacak - lar.

Hâdise bir az yatışınca birer inkılâb kahramanı kesileceklerdir. «Biz söyelecektik ama işin doğruşu şşudur» diye başlayacaklardır. Yunanistanda ki futbol hâdisesinde böyle olmadı mı? Daha geçen gün bir profesörün ölümü hakkında uzun bir yazı koymaktan çekinen ayni gazetelerdi Paradan ve yaranmaktan başka bir şey düşünmeyen bir basından fazla bir va tanseverlik beklemek esasen doğru değil.

Sokaktaki adam

Son zamanlarda alelâde vatandaşı ifade etmek maksadile frenkçeden tam tercüme bir kelime uydurdular: Sokak adamı Biz de bu tâbire uyarak meseleyi bir de «Sokak A damının» zaviyesinden gö relim. Bu adamın seçim - lerden bir ümidi yoktur. Muhalefetten bir şey bek lemiyor. Yarınından ise e min değil, belki de açtır, Senelerdenberi Amerikan yardımının refah getireceği hülyasile avutulmuştur. Fakat bir faydasını gör mek istemiyor. En ufak bir hakiki muhalefette, müsbet bir hakerette kar şısına «dış tehlike» dikil mektedir. Tenkidini daha ileri götürmekten kendisi bile korkuyor. Fakat bu adam huzursuzdur, ve bu huzursuzluğunu muhak - kak ifade edecektir. Hükümet ise bütün delikleri kapamış ona sadece dini yolları açmıştır. İşte o gün halk Mareşalın cenazesini fırsat bilerek bu huzur - suzluğunu, memnuniyet - sizliğini ifade etmiştir, ve edecektir de...

İrticaı körükleyenler

İrticai hareketlerden C. H. P. nin müteessir olduğunu sanmıyoruz. Şiddete baş vurmak ve «işte halka demokrasi verirsen olacağı budur» demek için arayıp da bulamadığı bir fırsat... Takriri sükûn kanunu da 'böyle çıkmadı mı?

Binaenaleyh C. H. P. nin irticai teşvik etmek politikasında yalnız Atatürk inkilâbını yıkmak, oy kazanmak gibi oldukça mâsûm addedilebilecek bir maksatla hareket ettiğini sanmıyoruz.

«Nereye gidiyoruz?»

Ankarada Pilavoğlu, İstanbuldaki yeni 31 mart vakasından sonra aydın denilen kimseleri bir düşünceledir aldı. Her yerde «Nereye gidiyoruz?» yazılarına rastlamaktayız. Vallahi, bize görünen köy kılavuz istemez. Biz softalarla elele veren barbar ve harpçi bir faşiz - min tam ortasına doğru ilerlemekteyiz. Bunun bütün mesuliyeti demokrasiyi halka maletmekten korkan bu yüzden halkı dinle afyonlamayı tercih eden iktidardaki veya muhalefetteki aydınların ve kâr - larından başka bir şey düşünmeyen basın mensuplarınındır.

Bütün bunlara rağmen milletini seven, inkılâbı devam ettirmek isteyenlerin irtica ve faşizmle savaşacaklarını ve halkın bu vatanın hakiki mücahitlerile beraber olduğuna inanıyor ve geleceğe güvenle bakıyoruz.

Bektaşi Fıkraları

AÇLIK VE TOKLUK

Çok fakir bir bektaşiyi bir gün oruç yerken gören zaptiyeler yakasına yapışmışlar. Zavallı adam ellerini göğe kaldırmış:

— Hey Ulu Tanrım, her zaman aç gezerim, bir kul çıkıp hâlin nedir, diye sual etmez. Bir gün karnımı doyuracak olurum, hesabımı sorarlar.

DOMUZUN SOFUSU

Bektaşi bir gün camiin önünden geçerken içeride bir patırdı, gürültü işitti. Kapıda durmuş bakan birine seslendi:

— Hazret ne oluyor orada?

— Camiye bir domuz girmiş de onu çıkarmağa çalışıyorlar...

Bunun üzerine bektaşi:

— Allah, Allah, dedi. Sofunun domuzu çoktur ama, domuzun sofusuna hiç rastlamamıştım.

PEŞİNİ BIRAKIRLAR DA VERESİYEYE İNANIRLAR...

Bektaşinin biri Ramazanda dere kenarında oturmuş kiraz yiyormuş. Yanından geçen bir softa:

— Sen şimdi ye bakalım, biz onları ahırette Kevser şarabının yanında yiyeceğiz, demiş ve uzaklaşmış.

Softa gittikten sonra bektaşi ellerini açmış:

— Ya Rabbi, demiş, şu kulların ne tuhaftır. Peşini bırakırlar da veresiyeye inanırlar, demiş.

(Son fıkra hariç diğerleri Varlık yayınlarından «En güzel Türk fıkraları» isimli eserden alınmıştır.)

Yobazlıkseferberliği

(Baş tarafı 2 de)

çılan dâva seyrini takib ediyordu. Vakıa Pilâvoğlunun savunması emin ellerde idi; Balıkesir milletvekili ve ayni zamanda C. H.P. parti müfettişi Muzaffer Akpınar'ın oğlu avukat Yılmaz Akpınar ile yine C. H. P. ye kayıtlı avukat Aziz Barıkan icabeden herşeyi yapıyorlardı; Fakat «İnsanda ahlâkın temeli kudsiyet» olunca, dünyevi işlere sabır - sızlandığı olur, netekim, Piâvoğlunun yargılanması icabeden 11 Nisan 1950 günü, müritlere lâzım olan söz fısıldanmış, sabahın dokuzunda, sünneti şerif üzre kırpılmış sakalları, kindar bakışları, kalkık omuzları ile ürperti veren hışırtılı bir kalabalık Adliye sarayını içerdenfethetmiş bulunuyordu. Amerikan tekniğine karşı zaafı olan efendi hazretleri, muhteşem otomobili ile Adliye Sarayına yanaşır yanaşmaz hengâme koptu; müritler aşka gelmişlerdi!.. Cezbe ayini - cem, semâ; zikir; tepinme, dövünme; titreme, köpürme, ne isterseniz var. Zafer gazetesi şunları yazıyor:

«Tam duruşmaya başlanacağı sırada mahkeme salonunu tıklım tıklım doldurmuş bulunantarikatçılar salavat getirmeğe ve tekbir alarak mahkeme salonunu inletmeğe başlamışlardır. Mahkeme heyeti tarikatçıları susturmağa çalışmış, fakat bütün gayretler boşa gitmiştir. ,

Bunun üzerine yeniden polis ve jandarma kuvvetleri gelmiş, fakat bunlar da dışarı çıkmamak için ayak direyen tarikatçıları salondan çıkarmağa mu - vaffak olamamışlardır. Bu sırada müritler Kemal Pilâvoğlunun ayaklarını öpmeğe başlamışlardır. Bu esnada tarikatçılar hep bir ağızdan «Allah, Al - lah» diye bağırmakta idiler.»

Tesadüfün cilvesine bakın: Bu aynı gün, yani 11 Nisan 1950 günü; Anka - ra Adliye sarayında bambaşka bir dâva görülecekti. Birkaç yıl önce doçent MehmetAli Aybar C. H. P. nin irticaı seferber ettiğini yazmış ve bu yüz - den mahkûm edilmişti. Mehmet Ali Aybar gerçeği bir kaç yıl evvel gör - müş olmanın cezasını çeke dursun olaylar tevil kabul etmez bir şekilde gelişti. Başta C. H. P. olmak üzere 1946 dan bu yana bütün siyasi partiler, irticaıdesteklemek, onu seferber etmek bahsin

de; korkunç bir gerilik yarışına giriştikleri sabittir artık dini öğretim, ilâhiyat fakültesi, imam hatip kursları, yani müftülük - ler, diyanet işlerine imtiyazlar, seçim uğruna tarikat seferberliği v.s. memleketi bir felâkete sürük - leyen inkilâp aleyhtarı tavizlerdir. Bunun bütün sorumluluğu C.H.P. nin ve diğer partilerin omuzları üstünde olduğu gibi, bunlardan başka «sözde milliyetçiler», «Turancılar» «sahte Atatürkçüler» de bu felâketten sorumludur Olan bitenin mânâsı açık 11 Nisan 1950 günü; laikliğin ilânından 22 yıl sonra; Türk adliyesinin mânevi bir Menemen ayak - lanmasına uğradığı gün - dür. Hikâye bundan ibaret.

Artık yapılacak şey bu gün bu hacıları, hocaları, şeyhleri, softaları bir araya getirip üç siyasi partinin de iştiraki ile «lâiklik inkilâbı» denilen ölünün ruhuna bir mevlût oku - maktır.

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş.
Altı aylığı: 240 Krş.
Dizgi: Anıl Matbaası
Baskı: Onan Matbaası

Bizim Köy münasebetile

(Baş tarafı 3 de)

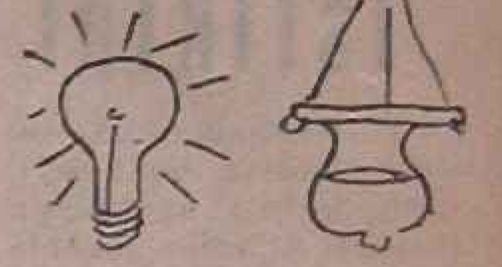
retmenlerinin kendilerine lâzım gelen şeyi anlatacağını söylü - yor... Fakat bir gün sonra ideal ist köy öğretmeni, köy dâvasının bu serden geçti neferi; «Bizim köy» kitabının doğru özlü, güzel sözlü yazarı Mahmut Makal, köylülerin Mamıd e fendi» si zindana atılıyor.

Niğde valisine göre

Bu iş hakkında gazetelere bir açıklama gönderen Niğde vaisi; Mahmud Makalın tevkifi ile kendisinin bir alâkası olmadığını, «Bizim köy» kitabını çok beğendiğini (Hatırlarsınız: Devlet Bakanı B. Nihat Erim de beğenmişti!) Mahmut Makalın; Halkevinde ders gö - ren çocuklara: «Şimdiki zamanda zenginler çocuklarını okutuyor; fakirlerin çocuğu okuyamıyor... Fakat iki üç sene sonra yeni bir devlet kurulacak; o zaman zengin ,fakir; simitçi berber; demirci hep beraber ve müsavaten okutulacak «dediği için yapılan ihbar ve savcılığın isteği üzerine ve hâkim kararile evi arandıktan sonra tevkif olunduğunu söylüyor.

Bu «ihbar ve tevkif» işini noktasına; virgülüne varıncaya kadar hikâye eden vali bey mesela Mahmut Makalın evinde ne bulunduğunu söylemiyor. .

Görünüşe bakılırsa «Bizim köy» yazarı hiç de haklı bir sebepten tevkif edilmiş değildir... Yapılan ihbarın uydurma olmayıp doğru olduğunu bir an için kabul etsek bile zamanımızda fakir cocukların okuyamadığını» söylemek de ne suç var? Ya an mı, Hele Bay Banguoğlu'nun «Orta Öğretim» okullarının paralı yapılacağını söylemesinden sonra bu söz büs

Zulmetten... nur'a

bütün doğru olmuyor mu? Sonra «Üç sene sonra yeni bir devlet kurulacak» demiş, Mamıdefendi... Peki ama daha bundan üç hafta evvel C. H. P. Genel Başkanı bir seçim propagandası nutkunda: «Anayasayı değiştireceğiz iki Meclis kuracağız... «Dememiş mi idi? Kaldı ki, hâdisenin Niğde valisinin ağzından anlatılış şeklinde dahi ihbarı yapanlar tarafından beceriksizce uydurulmuş kaba bir kuyruklu yalan olduğu meydanda... «Bizim köy» kitabını yazacak kadar olgun düşünceli ve düşüncelerini düzgün ve güzel söylemesini bilen Mahmud Makalin «Bir devlet kurulacak» simitci, berber, demirci; hep beraber müsavaten(!) okuyacak... gibi pestenkerâni bir lâf etmiyeceği muhakkak...

Valinin ve Savcının görmemezlikten geldiği şey

Niğde valisi gazetelere gönderdiği açıklamasında; Makalın köyündeki köylülerin ayaklarında ayakkabı olduğunu; etrafını alan köylülerin hep iyi giyindiklerini, «Bizim köy» yazarının bu köy halkını perişan kiyafetli göstermekle mübalâğa ettiğini söylüyor da, şu tarikatlar bahsine bir tek kelime ile dokunmuyor... Bu konuda vali Beyin dut yemiş bülbül misali susmasının sebebi ne?

Makal kitabında Niğde vilâyetinin Aksaray ilçesinin köy - lerinde şeyhlerin tarikat mensuplarının nasıl gemi azıya aldıklarini; köylülerin nasıl bu adamların pençesine düşüp sömürüldüklerini; «Mehmet Efendi» adlı bir türedinin «Böl - ge çavuşları» tayin edecek kadar ileri giderek kanunu inkilâbı hiçe saydığını anlatıyor da vâli bey bunun üzerinde bir şey söylemek lüzumunu duymuyor... Tıpkı onun gibi iki esnaf çırağının tertemiz; hayatında hiç bir sabıkasi olmayan bir köy öğretmeni hakkındaki abuk sabuk ihbarını hakikat olarak kabul edip öğretmeni hapse atıyor... Evini aratıyor da, onun haber verdiği kara irtica hareketi ve bunun elebaşıları hakkında en ufak bir takibat teşebbüsünde bulunmuyor... Biz Halk Partisinin memlekette her şey bahasına, icabında kendi ilân ettiği inkilâp ve laiklik prensiplerini de çiğneyerek irticaı da destekliyeceğini umarız ama; Cumhuriyet kanunlarını tatbikle vazifeli olan; Cumhuriyet valisinin ve Cumhuriyet savcısının «Bizim köy» kitabında bütün korkunçluğu ile anlatılan irtica hareketi karşısında hiç bir şey duymamış gibi hareketsiz durmalarının mânâsını anlayamıyoruz.

Yoksa bu da «Şih Mehmet Efendi Hazretlerinin» bir kerameti mi dersiniz?